

Amerikaiak és franciák az osztrák Heimwehrben

Dollfuss gyilkosa

Töredelmes vallomást tett bírái előtt

Megtizedelik a kanclári palota terroristáit — Ujabb titokzatos puccs-
kísérelt Bécsben — Harcok a jugoszláv határ közelében — Dr. Rintelen
Mussolinit is meg akarta nyerni terveire — Letartóztatták a puccs-
kísérelt finanszírozóit — Ausztria új kanclárja: dr. Kurt Schuschnigg

Megütköztek az osztrák légionisták a német katonasággal

Ausztriának új kormánya van és Dollfuss örökét Miklas köztársasági elnök kívánságához képest dr. Kurt Schuschnigg volt közoktatási miniszter tölti be, míg Starhemberg herceg, a Heimwehr kanclár-jelöltje megtartotta alkancellári állását. Az országban még mindig tartanak a harcok, de most már előrelátható, hogy az új kormánynak sikerülni fog véglegesen letörni a horogkereszteseket, akiket Németország teljesen cserben hagyott — a külföldi közvélemény pressziójára. Az osztrák probléma azonban még nem nyert megoldást, Londonban, Párisban, Rómában folynak a tárgyalások, ahelyek most már — túl az eseményokozta meglepetéseken — végleges formában akarják biztosítani a sok küzdelmen és megpróbáltatáson keresztülment ország sorsát. Az izgalmak elmúltával megállapítható, hogy Dollfuss Engelbert dr. véráldozata nem volt hiába, a „kis kanclár“ halála megmentette hazáját, mert Németországnak ezuttal végérvényesen be kell látnia, hogy a külföld az Anschluss-álmokra minden habozás nélkül — ágyúkkal és tankokkal felel.

A vasárnapi és hétfői ausztriai eseményekről az Aradi Közlöny bécsi tudósítója az alábbiakban számol be:

A bécsi ucca képe a háború legrosszabb napjaira emlékeztet. Mannlicherekkel ellátott rendőrszemek cirkálnak az osztrák főváros utcáin, a minisztériumokat, a postát, a rádiót a Heimwehr tartja megszállva, míg a napilapok szerkesztősegeit az Östmarkische Sturm-scharen szürkeinges tagjai őrzik.

A vasárnapra virradó éjszaka újabb incidens történt a főpostánál, egy arra száguldó autó utasai puskalövéseket adtak le az épület előtt álló őrszemre, majd elrobogott.

Egyébként teljes a nyugalom az osztrák fővárosban.

Dum-dum golyót használtak a lázadók

A rendőrség épületében őrzik a lázadók vezetőit, harminc embert. Külön cellában Panetta Ottó leszerekt törzsőrmester ül apatikusan, egy másik cellában Hudl Pál volt kereskedőt őrzik, aki a lázadás napján őrnagyi uniformisban rendelkezett. Némán várja ő is sorsa beteljesedését. Vasárnap egész napon át folytak a kihallgatások. Dollfuss kanclár hűségese komornyikját: Hedwiczek Eduardot szembesítették az egyik gyilkossal.

— Eduard Hedwiczek, felismeri a kanclár gyilkosát ebben az emberben? — kérdezte egy rendőrtiszt.

A komornyik szembenezett Panettával, majd nyugodt hangon válaszolta:

— Felismerem. Ő volt az. Ő lött a kanclárt!

Panettát visszavezették ezután cellájába, majd a komornyikot több más lázadóval szem-

besítették. A szembesítésre azért volt szükség, mert Panetta fegyveréből egy golyó hiányzik csak, míg a kanclárt két lövés érte. Most kutatják a második lövés leadóját. A rendkívüli katonai törvényszék, amely a harminc lázadó felett ítélkezik, kedden ül össze.

Beavatott forrásból nyert értesülések szerint, a terroristákat a bíróság meg fogja tizedeltetni.

Az első napon csak Panetta és Hudl kerülnek bíróság elé, majd sorra kerülnek a többiek is.

A nyomozás érdekes megállapítást tett, amennyiben kiderítette, hogy a horogkeresztesek dum-dumgolyót használtak. Erre nézve tárgyi bizonyíték is áll a hatóság rendelkezésére, amennyiben egy Karl Klein nevű elesett horogkeresztes patronáskájában 16 levágott hegyű töltényt találtak. Jellemző az osztrák eseményekre, hogy a Gmundenben nyaraló külföldiek közül

négy amerikai és két francia fiúdjóvendég önként jelentkezett a Heimwehr-parancsnokságnál, kérve, osszák be őket az első harcvonalba.

Miután külföldiekről volt szó, kérésüket nem teljesítették és őrszolgálati megbízást kaptak az önkéntesek.

Vasárnap rendkívül érdekes esemény derült ki dr. Bandl Rudolf volt bécsi rendőrfőnökről, akit tudvalévően még tavaly azért bocsátottak el állásából, mert nyíltan csatlako-

Kíéheztek az elsáncolt felkelőket

Ugyancsak most állapította meg a nyomozás, hogy

a stájerországi harcokban 8—900 horogkeresztesnek sikerült átmenekülnie a jugoszláv határon.

Ugy értesülünk, hogy

a jugoszláv kormány ezeket a foglyokat nem adja ki Ausztriának,

hanem politikai menekülteknek tekintik őket.

Vasárnap éjszaka a rendőrség

Bardolf Károly ny. tábornagyt, Ferenc Ferdinánd volt kabinetfőnökét előzetes letartóztatásba helyezte.

Bardolf a nemzeti-szocialistákkal szimpatizáló Deutsche Volkspartei elnöke volt és köztudomású volt róla az is, hogy szélsőséges nemzeti-szocialista érzelmű.

Ennek ellenére is óriási feltűnést és meglepetést keltett Bardolf letartóztatása.

Vasárnap olyan hírek terjedtek el, hogy Rintelen meghalt. A közközlésben az érdeklődő újságíróknak azt a felvilágosítást adták, hogy

zott a horogkeresztesekhez. A mostani lázadás leverése után az a hír terjedt el, hogy Bandl, aki a puccs napján eltűnt Bécsből, öngyilkos lett. Vasárnap kiderült, hogy

Bandl nem lett öngyilkos, hanem átszökött az osztrák határon és valószínűleg Németországba menekült.

Ezt a hírt azonban nem erősítették meg. Vasárnap újból igen sok letartóztatás történt Bécsben azok között, akiket a lázadás eszmei kitervezőinek sejtettek.

Elfogták dr. Ettinghausen ismert bécsi ügyvédet, aki a horogkeresztes párt jogi tanácsadója volt

és aki az utóbbi időben majdnem minden nemzeti-szocialista elleni tárgyaláson, mint védő szerepelt.

Ettinghausennek még szombaton is védelmet kellett volna ellátnia az állami törvényszéknél, két horogkeresztes bombamerénylő ügyében.

Letartóztatták ezenkívül a bécsi horogkeresztes érzelmű Neueste Nachrichten című napilap igazgatóját, Bauer Károlyt, valamint politikai rovatvezetőjét, dr. Riedlt is, aki egyébként a berlini Germania bécsi levelezője.

A lap főszerkesztőjét már tegnap letartóztatták.

Letartóztatták az Alpine-művek igazgatóságát

A marokkanergassei kaszárnyába szállították ezenkívül az Alpine Montanwerke csaknem egész igazgatóságát, élén Atoll dr. vezérigazgatóval. Az Alpine Montanwerke Ausztria legnagyobb nehézipari vállalata és a német Thyssen koncernhez tartozik.

Az Alpine az utóbbi időben már kizárólag horogkeresztes tisztviselőket és munkásokat alkalmazott. A nyomozás megállapította, hogy a stájerországi és karintiai harcokat az Alpine ezeröttszáz munkása kezdte meg, akiket a vállalat látott el ruhával, municióval és pénzzel. Az Alpine donawitzli bányájában voltak elrejtve kézigyránatók, bombák és fegyverek,

amelyekkel a felkelőket a puccs napján felszerelték.

Rintelenen az éjszaka folyamán újabb, ezuttal harmadik vératömlést kellett végezni.

Állapota igen súlyos. Halálhíre tehát nem igaz.

Bécsbe még mindig a horogkeresztes felkelők újabb harcáról érkezik hír a különböző vidékekről. Grácból azt jelentették Bécsbe, hogy ott a vasárnapra virradó éjszaka lövöldözések voltak, amelyek azonban szerencsére nem ejtettek senkiben kárt. Stájerország több részéből ugyancsak összeütközéseket jelentettek.

Karintiában általában véve levertnek tekinthető a nemzeti-szocialisták mozgalma. A nemzeti-szocialisták nagyobb csoportokban már csak a jugoszláv határ mentén, Karintia déli részében tartják magukat.

a nemzeti-szocialisták a Tetzer hegységben, Villach környékén, a határ közvetlen közelében elsáncolták magukat.

Eddig azért nem sikerült ellenállásukat megtörni, mert a felkelők számukra igen előnyös terepen helyezkedtek el. A terep nehézségeire való tekintettel csak nagy emberáldozatokkal

tudná a karhatalom a zendülőket leverni és éppen ezért

egyeköre arra szorítkozik a karhatalom, hogy a felkelőket körülzárja.

mert arra számítanak, hogy a felkelők élelmszer- és lőszerhiány következtében előbb-utóbb ugyis megadják magukat.

Salzburgból a legkülönbözőbb, egymásnak ellentmondó hírek érkeznek. Egyes hírek szerint még mindig folynak több helyen a harcok, más hírek arról számolnak be, hogy a felkelőket mindenütt leverték. Salzburg városában teljes a rend és nyugalom.

Bécsbe érkezett hírek szerint a *Vorarlbergben levő Lustein vasúti állomáson bombamerénylet történt.* A felrobbant bomba azonban senkiben sem tett kárt. A hatóságok azonnal szigorú vizsgálatot indítottak.

Mürzzuschlag határához husz horogkeresztes két gépfegyverrel beásta magát egy domboldalba

Harc az osztrák-német határon

Kufsteinből jelentik: A hatóságok hétfőn reggel arról értesültek, hogy a német határon keresztül egy

osztrák légionárusokból álló sereg be akar nyomulni osztrák területre. A hatóságok azonnal értesítették a katonaságot és csendőrséget, amelynek riadó-százada ki-vonultak a határ védelmére.

A szövetségi hadsereg két százada vontult ki, három gépfegyverrel. Amikor a határ közelében elhelyezkedtek, német területről fegyverlővések zaja hallatszott.

A német katonai hatóságok tudomást szereztek az osztrák légionisták szándékáról és Reichswehr katonaságot küldtek az osztrákok után, akiket a határközelében érték utól. Az osztrák légió-sereg nem akart visszatérni és nem akarta átadni fegyvereit sem. Harcra került sor a német sorkatonaság és az osztrákok között. A harc több halottat is követelt. Végül lefegyverezték és letartóztatták az osztrákokat.

Későbbi hírek szerint az osztrák légió-katonák Münchenből indultak el a határ felé.

Elfogott osztrák légionisták

Vasárnap éjszaka a németországi táborból megszökött Geister vadászfőhadnagy parancsnoksága alatt álló osztrák légióbell század, amely kifűnen felszerelve, Hallerschlag határmenti községnél betört osztrák területre.

A határon lévő osztrák vadászcsapatokkal megütköztek és elkeseredett, de rövid harc után az osztrák légió százada német területre vonult vissza. A légió tagjai a német földön szembekerültek a német S. S. egyik csapatával, amelynek parancsnoka fejszóltotta Geister főhadnagyot, hogy adjon parancsot katonáinak a fegyverek letételére. Amikor az osztrák légió katonái ezt megtagadták, formális összeütközésre került sor, amelynek folyamán 12 ember esett el, még pedig az osztrákok részéről 3, míg az S. S. katonák közül 9. Végül Geister főhadnagyot és katonáit elfogták és Münchenbe szállították őket.

Győrből jelentik: Ideérkezett hírek szerint a Nyugatmagyarországból elszakított területeken is voltak véres harcok. Felsőőrön

és onnan Heimwehr-csapatokra tüzeltek. Két század Helmwehr-katonaság vonult ki vasárnap este Mürzzuschlag határába.

Miklas köztársasági elnök ma éjjel két órakor Schuschnigg eddigi közoktatásügyi minisztert bizta meg az új kormány megalakításával.

Schuschnigg nyomban be is nyújtotta az új kormány névsorát, amely a következő:

Miniszterelnök: *Schuschnigg.*

Alkancellár: és biztonsági miniszter: *Starhemberg* herceg.

Külgügyminiszter: *Berger-Waldenegg*, eddigi igazságügyi államtitkár.

Belügyminiszter: *Fey.*

Pénzügyminiszter: *Huresch.*

Kereskedelmi miniszter: *Stockinger.*

Népjelölti miniszter: *Laustätter-Stürmer.*

A hadügyi igazságügyi és közoktatásügyi tárcát maga Schuschnigg tartotta meg. A hadügyi államtitkár *Zehner* tábornok lett.

egy száz főből álló nemzeti-szociálista csapat kerítette hatalmába a községházát, a csendőrlaktanyát, a postát, a vasutat. A környékből összevonták a katonaságot, csendőrséget, rendőrséget. Az ötszáz főnyi karhatalomnak sikerült visszafoglalni az összes középületeket.

A község legelőkelőbb polgárait, az orvost, a tanítót, több földbirtokost letartóztattak.

Ugyancsak Nagyszentmihályon és Nemesújváron voltak harcok, amelyeket szintén leverték.

Kozmetikai értesítés:

Párisi és Bécsi szisztém!

Értesítem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a Párisi kozmetika társasviszonyából megváltam és **Fodor Ferencné** úrnővel társulva a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, a legújabb gépekkel felszerelt, hygienikusan és legmodernebbül berendezett **kozmetikánkat** megnyitottuk

FODORNÉ és WEINFELDNE

név alatt mindkettőnk működésével.

ARADON, Strada Alexandri No. 3.

Szíves partifogásukat kérik:

FODORNÉ és WEINFELDNE

3059

kozmetikusok.

Tanítványok kiképzését vállalunk.

Schuschnigg kancellárrá történt kinevezésével kapcsolatban a lapok arról értesülnek, hogy a kinevezéssel azért siettek, nehogy tovább fejlődjenek azok a kombinációk, amelyek hullámai már az egész európai sajtót is magukkal ragadták.

Előbb Starhemberg hercegnek ajánlották fel a kancellári széket, de a Heimwehrek vezére visszautasította azt,

mert nyilvánvalóan csakis formális jellege volt az ajánlatnak. Starhemberg kinevezése teljes szakítást jelentette volna Németországgal, míg Schuschnigg-ról úgy tudják, hogy bár Dollfuss szelleméhez közel áll, de ő inkább a megegyezésnek, mint a Németországgal való teljes szakításnak a híve. A kormány átalakítása csak ideiglenes jellegű és két hét múlva várható a kormány végső megalakulása. Az új kormány legnehezebb feladata a döntés az agreement

kérdésében. Papen bécsi követévé való kinevezését mindenki Hitler és Neurath külügyminiszter ügyes sakkhuzásának tartja. Most a kormánynak a követendő magatartásával a jövőbeli magatartását kell végleg eldönteni.

Az ujonnan kinevezett Schuschnigg-kormány még az éjjeli órákban megjelent Miklas köztársasági elnök előtt, aki hosszabb beszédben üdvözölte az új kormány tagjait.

— *Önök nagy örökséget vesznek át —* mondoita — *a meghaldogult Dollfuss kancellár hagyatékát. Vezessék Önök az országot becsületes hittel és azzal a szellemmel, amelyet halhatatlan kancellárunk követett.*

Schuschnigg kancellár közönte meg ezután a köztársasági elnök bizalmát, majd hálás szavakkal emlékezett meg Starhemberg herceg helyettes-kancellár céltudatos és energikus magatartásáról a veszély ideje alatt.

Az új kormány tagjai, valamint az új államtitkárok letették az esküt.

A bécsi sajtó megállapítja, hogy Schuschnigg kancellár mindössze harmincegy éves, tehát a világ legfiatalabb miniszterelnöke.

Az új kormány a hét végén részletes jelentést terjeszt a nyilvánosság elé és feltárja az összes részleteket. Azt hiszik, hogy Rintelen dr., — akinek állapota egyre jobban javul — már legközelebb részletes vallomást tehet, ami hozzájárul majd az államcsíny előzményeinek teljes megismeréséhez. Rintelen dr.-t hétfőn különben rabkórházba szállították.

Ramsi dr. professzor megállapította, hogy Rintelen felgyógyulása emberi számítás szerint biztosra vehető.

Nagyon érdekes különben, hogy

horogkeresztes suhancok vasárnap éjszaka behatoltak az általános kórház sebészeti klinikájára, hogy az ott ápolt Rintelen dr.-t megszöktessék.

A kívülről jövő zajra azonban figyelmes lett a kórház egyik ápolója, aki fellármázta a személynzetet, majd telefonon értesítették a közelben levő karhatalmi készütséget és a suhancok dolgukvégeztelenül elmenekültek a kórház környékéből.

Tizenhárom felkelő halála

A lapok hirt adnak arról, hogy a Marokaner-kaszárnyában fogvatartott 144 lázadó közül a merénylet estéjén 13 foglyot megöltek. Ezt a hirt hivatalosan nem erősítették meg eddig, de azt elismerik, hogy több elfogott lázadó súlyos sebesülten került a kaszárnyába és ezeket kénytelenek voltak később a rabkórházba szállítani. Az egyik hivatalos jelentés beismeri, hogy miután a rendőrség nagy felháborodással fogott hozzá a felkelők kihallgatásához, sürgősen intézkedni kellett a kihallgatások nyugodtabb mederbe való terelése érdekében. Ez a nyilatkozat alátámasztja a 13 puccsista haláláról elterjedt híreket. Érdekes, hogy Heller főhadnagy, a horogkeresztes különítmény parancsnoka és Friedrich százados, akik a puccs délutánján a német követet a kancellári palotába hívták, szintén rendkívül súlyos sérülésekkel kerültek be a kaszárnyába.

A hatóságok megállapították, hogy Hundl Pál, a július 25-iki bécsi forradalom vezére nem a szövetségi hadseregnek, hanem a németországi hadseregnek volt a tagja és polgári foglalkozása fakereskedő volt. Előkelően berendezett lakásának több bejárata volt, úgy hogy nyugodtan fogadhatta a horogkereszteseket, anélkül, hogy erről bárki is tudott volna.

Filléres gyors Bécs—Budapest

indul augusztus 10-én.

Kényelmes utazás :- Számozott ülőhelyek.

Közös utlevéllel Budapestre . . . 1100 lei

" " Bécsbe 2190 "

Egyéni " Budapestre . . . 775 "

" " Bécsbe 1870 "

Jelentkezni lehet: az Aradi Közlöny és Erdélyi Hirlap kiadóhivatalaiban és Sándor Ferenc menetjegyirodában.

A vasárnap esti eseményekről a következőket jelentik: Az esti órákban futótüzként terjedt el Bécsben az a hír, hogy

uj puccskisérletet akarnak elkövetni.

A délutáni órákban a főváros valamennyi városrészében piros-fehér cédulákat terjesztettek, amelyeknek beavatottak szerint ez volt a jelentősége: „Készüljete el”. Később újabb piros-fehér cédulákat osztottak szét, amelyek a következő felirás volt: „Jöjjetek és hozzátok magatokkal a felszerelést!” A hatóságok ezt úgy magyarázták, hogy az újabb puccskisérletre összehívott legénységet arra utasították, hogy fegyvereiket is hozzák magukkal. A hatóságok nem voltak tisztában azzal, hogy az újabb fegyveres felkelést kik rendezik. Nem látszott valószínűnek, hogy újból nemzeti-szociálisták kísérelnek meg az államcsínyt. Sokak szerint a Heimwehr akart felkelést megkísérelni azért, mert az új kormány összeállításánál nem akarják kellő módon méltányolni a Heimwehr érdemeit.

Bocsánatért könyörgött Dollfussnéól Panetta nővére

A lázadók feletti ítélkezésre megalakult katonai törvényszék ma délután 5 órakor ült össze, hogy megkezdje működését. A bíróság elnöke a kormány által kinevezett Oberweger vezérőrnagy, tagjai két katonatiszt és egy törvényszéki bíró. Elsőnek Panetta Ottó volt császárvadász, Dollfuss kancellár gyilkosa és Holzweger Antal, a lázadók vezére ügyében itélkezik a bíróság. A tárgyaláson a vádat Tuopy államügyész képviseli, míg a védelmet Führer dr., a bíróság által kinevezett ügyvéd látja el. A tárgyalás az országos törvényszék, a Landesgericht egyik termében folyik. Az épületet már a délutáni órákban fél század katonaság szállta meg és csak szigorú igazoltatás után juthatnak be oda, még a hivatalos személyiségek is.

A katonai bíróság előtt

Panetta Ottó most már végérvényesen bevallotta, hogy mindkét lövést ő adta le Dollfusra és így ő gyilkolta meg a kancellárt.

Arra a kérdésre, hogy miért követte el a gyilkosságot, hogy

gyűlölte a kancellárt, mert az ő tilalma miatt bocsájtották el őt a hadsereg kötelékéből, ahol horogkeresztes tevékenységet fejtett ki.

Panetta Ottó nővére ma felkereste Dollfussné, hogy bocsánatért könyörögjön neki azért, amit fivére elkövetett. Érdekes, hogy a gyilkos fivére ma is aktív főhadnagy az osztrák hadseregben, míg a másik fivére a Heimwehr egyik vezető embere.

Indexre helyezték Strauss Richárdot

Strauss Richárd hírneves zeneszerző, akinek Salzburgban az ünnepi játékokat kellett volna dirigálnia, lemondotta közreműködését, még pedig tüntető formában.

Bertner, az új kormány közoktatásügyi minisztere, rendeletet hozsátott ki, amely megtiltja Strauss Richárd darabjainak színrehozását Ausztriában.

Strauss Richárd darabjai igen sűrűn szerepeltek az osztrák operaházak műsorában, főleg a „Rózsalovag” című opera szerepel állandó műsordarabként.

Leobenből jelentik: Ünnepi külsőségek között temették el hétfőn a Leoben körüli harcok áldozatait, négy Heimwehr-katonát és három szövetségi hadseregbeli katonát. Nagy gyászpompá mellett kísérték utolsó útjukra ezeket a halottakat, akiknek az arany érdemkeresztet tüzték mellükre.

Belgrádból jelentik: Tuna volt őrnagy, az osztrák felkelők egyik vezére, nagyobb lázadó csapattal vasárnap jugoszláv területre menekült. Egy újságírónak, akinek kívánságára igazolni kellett, hogy árja származása, hajlandó volt nyilatkozni és elmondotta, hogy az ausztriai felkelés leveréséről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A felkelők, akik nagyszerűen vannak felszerelve, eltökélt szándékuk az, hogy az utolsó csepp vértükig harcolni fognak.

Az esti órákban Bécs valamennyi karhatalmi testületét mozgósították. Riadó következtében az összes alakulatok kivonultak. A kancellári palotát és a kormánynegyedét erős katonai készültséggel látták el. A középületeket erős őrségekkel látták el. A hidakat, vasúti állomásokat kormánycsapatok szállották meg. Az éjjel azonban nyugodtan telt el, hétfőn hajnalban bevonultatták a katonaságot és az összes karhatalmi alakulatokat.

Hivatalos jelentés szerint Doppner rendőrtanácsost szombaton azért tartóztatták le, mert beigazolást nyert, hogy bűnrészes volt a horogkeresztes felkelésnek. Amikor a forradalmi csapatok a kancellári palotába hatoltak, az ő nevére hivatkoztak az épület őrségénél. Doppnert szombaton este kétszer is kihallgatták, majd cellájába vitték.

A negyedik emeleti folyosó ablakából a rendőrtanácsos a mélységbe ugrott. Életveszélyes állapotban kórházba szállították.

Belgrádból jelentik: Karinthiában, a

Deeva-völgyben, közvetlenül a jugoszláv határ mellett harc folyik a fölkelő horogkeresztesek és az osztrák szövetségi hadsereg katonái között. A katonaság helyzete rendkívül nehéz, dacára annak, hogy ágyúkkal is rendelkeznek, mert

a felkelők Radstein mellett sáncolták el magukat, sziklák mögé. Ha a hadsereg a fedezékben lévő forradalmárokat támadja, a fegyver- és ágyugolyók legtöbbször jugoszláv területre hatol. A felkelőket — dacára a szigorú határozatnak — jugoszláv részről mégis ellátják élelmiszerekkel.

Az osztrák csapatok parancsnokai arra akarják kéri a jugoszláv határmenti hatóságokat, hogy egy határsávot ürítsenek ki azért, hogy az erőteljesen védekező, háromszáz főből álló felkelő csapatot ágyutüz alá lehessen vonni.

Varasdinból jelentik, hogy nagy tábort készítenek elő azoknak a nemzeti-szociálistáknak az őrizetbevételére, akik az osztrák határnál átléptek jugoszláv területre. Eddig

ötszázötven osztrák menekült horogkeresztes lépett át a határon, akiket Varasdinben egy iskolában helyeztek el.

A belgrádi lapok munkatársai kiutaztak Varasdinba, ahol a határon átmenekült osztrák horogkeresztesekkel beszélgettek. Elmondották, hogy a karinthiai Lavanstale mellett folyó harcokban vettek részt. A Wolfsberg mellett voltak elsáncolva. Heves harc után — mondták — fegyverszünetet kötöttek a kormánycsapatok parancsnokával, aki azt mon-

dotta nekik, hogy azért akarja a fegyverszünetet, hogy tárgyalásokat folytasson a harcok megszüntetésére nézve. A horogkeresztesek az újabb vérontást akarták elkerülni, amikor beleegyeztek a fegyverszünetbe. Amikor a fegyverszüneti határidő azonban lejárt, megtudták, hogy Bécsből egy motorkerékpáros osztag érkezett a kormánycsapatok megerősítésére. A csapatok parancsnoka nyilván csak erre várt, mert újból megindította a harcot. Az egyik ötszáz főnyi csapat közvetlenül a jugoszláv határ mentén elsáncolta magát. A másik, 550 főből álló csapat tévedésből jugoszláv területre lépett, ahol meg kellett magukat adniok. Gépfegyvereiket és fegyvereiket átadták. A csapat másik része osztrák területen sáncolta el magát és tovább folytatta a harcot.

A jugoszláv határról jelentik, hogy osztrák területen tényleg folyik még a harc. A felkelők helyzetét azonban nem ítélik meg kedvezően, mert a kormánycsapatok száma egyre növekszik. A harcoló felkelő csapatok élelmiszere fogytán van. A jugoszláv hatóságok teljesen elzárták a határt, így a forradalmárok nem tarthatják sokáig magukat.

Rómából jelentik: A Lavoro di Fascista írja, hogy Rintelen dr. osztrák követ három hónappal ezelőtt felkereste Mussolinit, akit egy széleskörű terve számára igyekezett megnyerni. Rintelen dr. kifejtette a Duce előtt, hogy a polgárháborút Ausztriában csak olyan kormány tudja megakadályozni, amelyben a nemzeti-szociálisták is helyet foglalnak. Kifejtette, hogy saját maga szívesen vállalja a kancellári tisztet oly kabinetben, amely olyan kormánykoalícióból áll, amelyben a nemzeti-szociálisták is helyet foglalnak. Mussolini írja az újság — ezt az előterjesztett javaslatot visszautasította és kijelentette, hogy Ausztria számára a legszerencsésebb kormányformának a Dollfus-téle megoldást tartja.

Az osztrák probléma az alsóház előtt

Londónból jelentik: Az alsóházat ma az osztrák helyzet foglalkoztatta. Sir John Simon külügyminiszter Cock és Nicholson képviselők kérdésére kijelentette, hogy a hírek szerint az osztrák zendülés véget ért és zavargások csak szórványosan folynak.

Bécsi jelentés szerint Stájerország tartományi főnöke elrendelte mindazon állami alkalmazottak elbocsátását, akik nemzeti-szociálistákat rejtegetnek, vagy rejtegettek. A tanteröket is elbocsájtják, ha nemzeti-szociálisták rejtegetése kiderül róluk.

Dollfuss özevgye ma délután három órakor visszautazott Riccioneban tartózkodó gyermekeihez. Dollfussné Mussolini vendégszék és itt piheni ki az utóbbi napok súlyos megrázkódtatásait.

„A nyelvvizsga eredménye meglepően jó“

— jelentette ki a timisoarai vizsgáztató bizottság egyik tagja. — Be-fejeződött a postások nyelvvizsgálója

A kisebbségi postások nyelvvizsgálói hétfőn reggel értek véget Timisoarán. Közvetlen a befejezés után értekezletre ült össze a bizottság. Az értekezlet szigorúan bizalmas volt és az eredményt Franasovici miniszter elé terjesztik. A vizsgák — beavatott helyen nyert értesüléseink szerint — kielégítő módon nyertek befejezést. A tisztviselői csaknem teljes számban megfelelt, mindössze a kevésbé iskolázott alkalmazottak között volt néhány, akik egyáltalán nem bírták az állam nyelvét. A bizottság már a mai napon elutazott a fővárosba, ahol a vizsga anyagát feldolgozák. Munkája befejezése után jelentést tesz az eredményről a kormánynak. A bizottság egyik tagja közvetlenül elutazás előtt nyilatkozott, amelyben elmondja, hogy az írásbeli eredményét csupán Bucurestiben tudják elbírálni, azonban a szóbelire vonatkozóan a hallottak alapján megállapíthatja, hogy a timisoarai kerületben a kisebbségi postások sokkal jobban bírták a román nyelvet mint a cluji kerületben.

— Általában mindenki jól bírja a nyelvet — mondotta a bizottság tagja — és a szóbeli ered-

ménye meglepően jó. Azokra nézve, akik nem feleltek meg, egyelőre semmit sem tudunk mondani, további sorsukat illetően. Augusztus folyamán minden bizonnyal olyan rendelkezések látnak majd napvilágot, amelyek helyzetüket tisztázzák. A tisztviselőknek bizni kell a kormány jóakarátában.

Eddig a vizsgabizottsági tag nyilatkozata. A vizsgát tett postásoknak tehát most várniuk kell a kormány hivatalosan kiadott rendeletét, amely egyúttal vizsga-bizonyítvány is lesz.

CORSO-mozgó mai műsora!

7¹/₂, 9¹/₂ órákor!

Finom urí család!

Anny Ondra és Szigfried Arno
remek zenés vígjátéka.

Keddre halasztották Dollfuss gyilkosa ügyének tárgyalását

Francia lap szenzációs leleplezése a puccskisérlet előzményeiről
— Kihallgatták dr. Rintelent —

A bécsi nép a tegnapi vásárnapot valóságos zarándoklásra használta fel a hietzingi temetőbe, Dollfuss kancellár friss sírjához.

Maga a sír reggel hat órától este hét óráig valóságos népvándorlás színhelye volt és estig legálabb

100.000 ember vonult el a kancellár frissen hantolt sírja előtt.

Reggel félnyolckor nővére kíséretében megjelent Dollfuss Alvine, a kancellár özvegye és csendes imába mélyedt.

Riccioneból az a hír érkezik, hogy a Mussolini felesége gyengéd védelme alatt álló Dollfuss-gyerekeknek még mindig fogalmuk sincs arról, hogy édesapjuk meghalt. A kancellár kis árváit a temetés idejére motorcsónak-kirándulásra vitte a tengerre, hogy sem a riccionei nyaralók lehangolt-sága, sem a rádió valamilyen közvetítése útján ne szerezhesenek tudomást apjuk haláláról.

Bécsből jelentik:

Rintelent dr. volt római követet a rendőrségi kórházban ma kihallgatták.

Allapota annyira feljavult, hogy a kihallgatás lehetséges volt. *Rintelent vallomását gyorsírók jegyezték és a rendőrség biztosra veszi, hogy a vallomás bevilágítja a szerdai események sötét hátterébe.*

Az osztrák kormány ma dr. Schuschnigg kancellár elnöklete alatt rendkívüli minisztertanácsot tartott, amelyen megállapították, hogy az egész országban helyreállott a rend és a lázadás utolsó kísérletei is megghusultak. Ezután a minisztertanács külön rendelet-törvényt hozott azoknak megbüntetésére, akik a július 25-iki lázadásban résztvettek.

Ezeket a személyeket kényszer munkával és vagyonelkobzással büntetik.

Egyben megbízták Winterstein főügyészt a július 25-iki események vizsgálatával.

Dr. Schuschnigg kancellár javaslatára Miklós elnök Tauschitz mérnök, külügyi államtitkár berlini osztrák követé nevezte ki.

Párisból jelentik: Barthou ma fogadta Cesianu román követet, valamint Polakovic jugoszláv követet. A tárgyalásokról jelentést nem adtak ki. A Journal de Debats arról számol be, hogy a jugoszláv és román követek a francia külügyminiszter előtt kifejtették kormányaik álláspontját, mely szerint éber figyelemmel követik mindazt, ami Ausztriában és Ausztria körül történik és egyelőre elszigetelt belpolitikai eseménynek tekintik. Beavatkozást nem tartanak szükségesnek, mert az csak növelné a zűrzavart.

Párisból jelentik: Feltétlenül hiteles forrásra hivatkozva azt írja ma a Paris Soir, hogy a bécsi nemzeti-szociálista-puccs minden részletében

már áprilisban elő volt készítve

és az osztrák légióknak már május elején át kellett volna lépniük a határt. Akkor azonban figyelmeztetés jött Mussolinótól, akinek az egész terv tudomására jutott.

Junius elején aztán ismét titkos ülést tartott a német nemzeti-szociálista párt legfőbb vezetősége, amelyen jelen volt Hitler kancellár, Göbbels, Hess, Darré, Rosenberg, Habicht és Frauentfeld. Elhatározták, hogy terrorhadjáratot kell kezdeni Ausztriában és kényszeríteni fogják Dollfuss kancellárt, hogy

válasszon a polgárháború és a kapituláció között.

Passauban és Landauban voltak a központok, ahonnan az ausztriai nácimozgalmat hadianyaggal kellett volna ellátni és az volt a jel-szó, hogy

szeptemberig Ausztriának nemzeti-szociálista államává kell átalakulnia.

A tervbe nemcsak Rintelent, hanem több osztrák nyugdíjazott tábornok is be volt avatva. A rajtaütés határidejét, amelyet eleinte halogattak, most Rintelent

siettetni kezdték,

mert Rintelent Rómából riasztó híreket küldött Dollfuss és Mussolini küszöbön álló találkozásáról Riccioneben. Azt állította, hogy azon a találkozón Ausztria függetlenségét, mint európai dogmát fogják kihirdetni. Azért határozták el a hirtelen rajtaütést, hogy a riccionei találkozást megghusítsák.

Párisból jelentik: A Chicago Tribune párisi kiadása azt írja, hogy pénteken osztrák monarchista küldöttség hagyta el Bécsot, hogy felkeresse Steenockerzeelben Ottót és felajánlja az osztrák koronát. A küldöttség, a lap szerint, elutazása előtt Starhemberg herceget is tájékoztatta vállalkozásáról. A kisantant, továbbá Ausztria függetlenségének garánsai: Franciaország, Olaszország, és Anglia — írja a Chicago Tribune — beegyeztek Ottó trónralépésébe és megállapították már a feltételeket is, amelyek mellett Ottó elfoglalhatná az osztrák trónt.

Bécsi jólérsült helyen kijelentették, hogy a hiresztelésnek nincs semmi alapja és azt „nevetéses inszINUÁCIÓNAK” minősítették.

Bécsből jelentik: Magánértesülések szerint tegnap éjszaka az osztrák-bajor határt szigorúan le-

MINDENKINEK

módjában áll

6 havi hiteire

„Mercur” könyvre
Trenchcoat Télikabát
Felöltő Bőrkaabát 2576
Iskola-öltöny

szükségletét kirakati olosó árak mellett beszerezni

MUZSAY ruhaüzletben.

zárták. Azt hiszik, hogy ez a rendszabály német részről azért történt, hogy a bonyodalmaknak végük elejét.

Prágából jelentik: Csak ma tudódott ki, hogy csütörtökön Berlinben a Central Europapress távirati ügynökség berlini tudósítóját, Hemberger Andrást, aki egyben a bécsi Tag és Stunde berlini levelezője, letartóztatták.

A titkos politikai rendőrség azzal vádolja Hemberget, hogy a német birodalmi kormány tilalma ellenére

továbbította a katolikus püspökök pástborlevelét.

amely éles támadás volt a német birodalmi kormány ellen. Hemberger András a világháború kitörése előtt a bécsi Neue Freie Presse felelős szerkesztője volt.

A július 25-iki lázadás ügyében megkezdődött tárgyalást a késő esti órákban megszakították és annak folytatását kedd reggel 9 órára tüzték ki. Így tehát ítéletet előreláthatólag kedden hoznak Dollfuss gyilkosainak ügyében.

Megvonták Zilahy Iréntől Párisban a munkavállalási engedélyt

— Belebetegedett az izgalmakba az aradi származású filmsztár —

Franciaországban nemrégiben új munkatörvényt hoztak, amely alaposan megnehezítette a Párisban élő külföldi művészek helyzetét. Ennek a visszaszámításnak első áldozata a magyar Zilahy Irén, aki a Paprika francia filmváltozatának komoly sikere után nagy ambícióval készült új filmjére. Zilahy Irénnek a franciák nem akarták megadni a munkavállalási engedélyt, amelyet idegen színésznőkkel szemben a Stawisky-Rita Georg-affér óta különösen rigorózusan kezelnek. A sok izgalom annyira megviselte Zilahy Irén idegeit, hogy

a filmprimadonna belebetegedett a dologba, agynak esett és ezzel akaratán kívül is „meg-

mentette” a filmársaságot a teljes anyagi romlásból.

A filmproducer, ahogy ez külföldön szokásos, a főszereplő megbetegedése esetére biztosítást kötött. Miután Zilahy megbetegedett, a biztosítótársaság fizet és így

a filmproducernek visszatérül a pénze, a melyből nagyösszegű kártérítés jár Zilahy Irénnek is.

Zilahy Irén egyébként vasárnap Budapestre érkezett és itt várja meg, amíg a párisi hatóságok ügyét revízió alá veszik és a már megszerzett munkaengedéllyel megkezdheti új filmjét a francia fővárosban.

Repülőkatasztrófa a Fekete-tenger partján

Bucurestiből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség ért ma délelőtt egy katonai hidroplánt a mamaiai tengerparton. A tenger fölött három vize-repülőgépet gyakorlatozott. Eddig még meg nem állapított körülmények következtében az egyik repülőgép lezuhant. A gépben Benciu főhadnagy, Doslea Octavián hadnagy és Filmea Demeter mechanikus ült. Amikor a gép zuhanni kezdett, a mechanikus mintegy 250 méternyi magasságban ejtő-

ernyővel kiugrott a repülőgépből, szerencsétlenségére azonban

az ejtőernyő nem nyílt ki és a mechanikus összezuzott tagokkal terült el a földön.

Természetesen nyomban kiszendvedt. A gépben maradt két tiszt szintén életét veszítette és holttestüket borzalmasan megcsonkítva húzták ki a hidroplán roncsai alól.

Sötétség borult Londonra

az angol kommunisták szabotázsja következtében

A világ legnagyobb áramfejlesztő telepén, London egyik elővárosában, Battersesben eddig még ismeretlen okból felmondta a szolgáltatást egy 90 ezer lóerős generátor. Az áramszolgáltatás megbénulása következtében 12.000 négyzetmérföldnyi területen husz és félmillió ember maradt villany nélkül. Természetesen az angol fővárosban sem működött a villany. Tekintettel arra, hogy az angol vasutak nagy-

része electrifikálva van, a vasuti forgalom is szünetel. A városokban a villamosok sem közlekedhetnek. A templomokban, ahol éppen is-tentiszteletet tartottak, elnémultak a villanyerőre berendezett orgonák. Az angol kommunisták már régebben beharangozták, hogy a háború kitörésének huszadik évfordulója alkalmából tüntetéseket és szabotázsokat rendeznek és ezért az üzemzavart erre a szabotázsra vezetik vissza.

Használja ki az olosó fuvardit julius végéig

és szerezze be téli szükségletét a
Zimbrui Erdővállalatnál
amely állandóan szállít

TÚZIFÁT

bükk-, oser-, gyertyán-hasáb és dorongot legjobb minőségben és legolcsóbb napl árban vagon-tételekben, ugyszintén száraz, villázott, frissen égetett bükkfaszenet detail eladásra, de különösen malmok és iparvállalatok részére. — Kérjen ajánlatot Intreprindere de Padure Zimbru
Birou central, S rađa Seminariului 4. Telefon 322.

A Magyar Párt tiltakozására enyhítették Oradeán a tisztviselőelbocsátásokat

A Magyar Párt cluji központja is lépéseket tesz a jogtalan elbocsátások miatt

Oradeáról jelentik: Megírta az Aradi Közlöny, hogy a város interimárbizottsága Mosoiu Tiberiu tábornok polgármester távollétében a közüzemek-től 174 kisebbségi magyar tisztviselőt bocsátott el és románokat nevezett ki helyükbe. Soós István magyarpárti elnök és Bazilli Mihály a villamosművek igazgatója táviratilag tiltakoztak Mosoiu polgármesternél az intézkedés ellen. A polgármester válaszul intézkedett, hogy a városi tanács hazajöveteléig a kérdésben semmit se tegyen. Az interimárbizottság szombaton délelőtt izgatott gyűlést tartott és ezen elhatározta, hogy a villamosműveknél 96 helyett 50 tisztviselőt bocsátanak el.

A Magyar Párt vezetősége megdöbbenéssel szerzett tudomást az interimárbizottság eljárásáról, amely minden meghallgatás és felvilágosítás nélkül intézkedett a kérdésben. Egyben felhívást intézett az elbocsátott tisztviselőkhöz és alkalmazottakhoz, amelyben nyugalomra inti őket, jelezve,

hogy a maga részéről az ügyet *flagrāns kisebbségi jogsérelemnek tekinti és úgy a kormánytényezőknél, mint az illetékeseknél megteszi a szükséges lépéseket és meg van győződve arról, hogy a kormány ehhez a lehetetlen jogsérelemhez nem fog hozzájárulni.* Soós István tagozati elnök azonnal Clujra utazott, hogy gróf Bethlen György országos pártelnöknek is jelentést tegyen a kérdéstről.

Az elbocsátott tisztviselők és alkalmazottak egyébként Clonda munkaügyi inspektorhoz fordultak, akinek bejelentették az esetet, felhiva figyelmét, hogy a szakértelemmel bíró munkásokat elbocsátották és olyanokat alkalmaztak, akikből hiányzik a szükséges szakértelem, ami súlyos károkot okoz egyfelől, másfelől pedig különösen a villamosműveknél nagy veszélyt idézhet elő. Clonda inspektor megértéssel fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy azonnal jelentést tesz a kormány-nak.

Röhm kapitány egykori tisztiszolgájának leleplezése:

Hitleristák gyűjtötték fel a Reichstag épületét

A Svájcba menekült tisztiszolga szenzációs nyilatkozata — Miért fogadta egykorvidően a halálos ítéletet Van der Lubbe? — Meggyilkolták az összekövés résztvevőit

Világszenzációt jelentő cikket közöl a Saar-vidéken megjelenő *Die Freiheit* című lap legutóbbi száma. A lap terjedelmes cikkben ismerteti Röhm kapitány tisztiszolgájának, Kruse Ernőnek nyilatkozatát a Reichstag felgyújtásának előzményeiről. A tisztiszolga Röhm meggyilkolása után Svájcba menekült és itt nyilatkozott a *Freiheit* munkatársának. A nyilatkozatot a lap felhívás formájában közli, amelyet Hindenburg birodalmi elnökhez intéz.

— 1933 február 10-én — mondotta Kruse — Röhm, Heiness és Ernst vezetésével tíz válogatott és megbízható emberből csoport alakult, amely titkos gyűlést tartott.

Ezen a gyűlésen a birodalmi gyűlés épületének felgyújtását minden részletében megbeszéltük. A gyűlés befejeztével mindannyian esküt tettünk, hogy arról, ami a gyűlésen történt, hallgatni fogunk. Egyik társunk vonakodott letenni az esküt. Ezt a gyűlés óta többé nem is láttuk. Minden bizonnyal megölték.

Röhm kapitány, akiről közismert volt, hogy kerülte a nőket és csak férfiak társaságát kereste. Bell dr. révén került összeköttetésbe a félkegyelmű Van der Lubbeval. Ez az ember teljesen Röhm befolyása alá került. A Reichstag épületében háromszor tartottunk éjszakai főpróbát és mindannyiszor azon az épületen át jutottunk be az épületbe, amely Göring palotáját kötötte össze a birodalmi gyűlés épületével. Ugyanezen a folyósón szállítottuk a gyújtóanyagokat is.

— Van der Lubbenak az volt a feladata, hogy az épület egyik kisebb helyiségét gyújtsa fel és hogy az égő fátyával a folyósókon szaladgáljon. Heiness és

Ernst vezetése mellett Brehm, Stetmann, Nagel, Slosop, Kummelsbach, Dieriger, Lemann, Bratschke, Schmitz és én gyűjtöttük fel két csoportban a Reichstag üléstermét és a környező helyiségeket.

Mindegyikünknek cellofonnal töltött zsák volt, amely pillanatok alatt lángaborított mindent. Miután Röhm kapitány meggyőződött róla, hogy Lubbe a posztján van, parancsot adott a tűz meggyújtására. Két perc sem telt bele és az ülésterem lángba állott. Mi a földalatti folyósón át távoztunk, ennek ajtaját bezártuk, úgyhogy Lubbe nem menekülhetett és kénytelen volt magát megadni.

— Lubbenak megígérték, hogyha hallgat és végigjárja a főtárgyalás komédiáját, elítéltetése után titokban megszöktetik és nagyösszegű pénzt kap, amelyből külföldön élhet. Ezért volt olyan egykedvű Lubbe és ezért nem törődött a tárgyalás menetével. Rémülettel gondolok arra, hogy mi történt társaimmal. Rajtam kívül, aki Röhm kapitány különös kegyében állottam, senkisémmel maradt életben, csupán Röhm, Heiness, Ernst és Nagel. Azóta azonban ők is halottak. Nekem az volt a szerencsém, hogy június 30-án nem voltam Röhm-mel Wiessenben és amidőn meghallottam a történetet, hogyi utakon sikerült Svájcba menekülnöm.

Kruse vallomása egyidejűleg megjelent angol, francia és olasz lapokban. Ezek a lapok megdöbbenéssel állapítják meg, hogy a birodalmi gyűlés épületét a Hitler-rezsim emberei gyűjtötték fel, a vádlottak padjára pedig kommunistákat ültettek és ezzel a hangulatkeltéssel érték el a többséget a március 5-iki választásokon.

SOVATA

Európa legmelegebb sósavaival, melyeknek hőfoka 28—55 C. között mozog és 5—25% só-tartalommal bírnak.

Forró sósfürdők a szabadban és kádakban. Iszapfürdők és iszappakolások.

Kényelmes szanatórium, szállodák, villák, park, kurszalón, bár, katona- és cigány-zene, autókirándulások.

Különösen ajánlható: rheumánál, idegbajoknál, ideggyulladásoknál, női bajoknál, szivgyengeségnél stb.

Információ, árak, jelentkezés:

A SANDOR (EUROPA) HIVATALOS MENETJEGYIRODÁBAN

Bulev. Regina Maria 10., a megyei prefekturával szemben.

CONSUM-TAGOK KÉSZPÉNZARON 6 HAVI RÉSZLETRE VEHETNEK RÉSZT.

Egy millió lejre perelte a várost a volt gradistei mozibérlő

Szeptember tizennyolcadikán tárgyalja az aradi törvényszék az érdekes pert

Érdekes per tárgyalását tüzte ki az aradi törvényszék. Hermann Mór aradi vállalkozó egy millió lejre perelte a várost, mert megvonta tőle a gradistei városi mozi bérletét. A vállalkozó szerint szerződése értelmében a bérlet több évre az ő tulajdona volt, ennek dacára indok nélkül felbontották szerződését. Egy millió lej elmaradt hasznót követel a várostól. Az aradi törvényszék szeptember 18-ikára tüzte ki az érdekes tárgyalását.

Ha kölniviz, akkor legyen
SPORTLADY
mert egyéniségének ez felel meg.

HEL-LA-laboratórium gyártmánya. 2872

Hisztérikus rohamot kapott

az aradi rendőrségen egy többszörös lopással gyanúsított, elegánsan öltözött tolvajné

Az aradi rendőrség néhány nappal ezeőtt elfogott egy oradeai származású, elegánsan öltözött asszonyt, akit lopással gyanúsítottak meg és ügyében napokon át erőlyes nyomozást vezettek. A nyomozás megállapította, hogy az elfogott asszonyt Szigeti Ábrahám-nának hívják. 36 éves, oradeai lakosnő, aki hetekkel ezeőtt érkezett Aradra. A tolvajné, aki a legutolsó divat szerint öltözik, a Luther-tér 3. sz. házban bérelt magának lakást. Érkezése után való nap kezdett neki a „munkának”. Egy tekintélyes nagyságú könyvet vett magához és felkereste az aradi uricsaladokat, hogy jótékonycélra kisebb-nagyobb összegeket vegyen fel. A magával hozott könyvbe pontonként felírta, ki mennyit adakozott, hogy ezzel is hivatalosabb formát kölönözzön fellépésének.

Némely helyen az „uriasszony” egyedül maradt a szobában, amíg az adakozó a másik szobába távozott, hogy pénzt hozzon a jótékonycélra gyűjtő hölgynek. Ezt az alkalmat használta fel Szigeti Ábrahám-né, aki a kezé-ügyébe akadó értékesebb tárgyakat hatahmar retiküljébe sülyesztette. A lopásokról, mert több helyen történt, jelentést tettek a rendőrségnek, amely letartóztatta Szigeti Ábrahám-nét.

A rendőrségen Detesan János komiszár és Sava Mihály detektiv hallgatták ki az eleinte cinikusan viselkedő asszonyt. Későbbben, amikor látta, hogy a lopásokat nem tagadhatja, hirtelen hisztérikus rohamot kapott. Felkapta az irgasztalón fekvő tappert és egyéb tárgyakat és a kihallgatást végző komiszár felé dobta. Szigeti Ábrahám-nét ártalmatlanná tették és végül is beutalták a kórház idegosztályára. Dr. Jonescu főorvos és Luszt Ferenc dr. hatósági orvos végeztek megfigyeléseket és néhány napon át tartó vizsgálat után, kétségkívül megállapítást nyert, hogy az „uriasszony”, bár kissé egzaltált, de teljesen normális. Ezért visszakisérték a rendőrségre, ahol a bizonyítékok sulya alatt csakhamar bevallotta, hogy a lopásokat valóban ő követte el. Az eddigi megállapítások szerint a következő helyeken „operált” ereményesen: Huppert Fülöp Strada Baritiu 23. szám alatti lakásán, ahonnan 28 ezer lejt erő bundát vitt el. Özvegy Winkler Jenő-nénél, a Strada 28. Decemvrie-uccában, ahol egy 1500 lejt erő aranykarórával kellett megelégednie és Weissz Sándor Strada Bratiuanu 16. szám alatti lakásán, ahonnan 7000 lejt erő ékszert vitt magával. A rendőrség különben felhiv mindenkít, akinek az utóbbi napokban ékszerneműje tünt el, jelentse a rendőrségen. Értesítették már különben Timisoara és Oradea rendőrségeit is Szigeti Ábrahám-né elfogtatásáról.

CENTRAL: Ma utoljára! 7¼ és 9¼ órakor!

Az ördög sziget
RONALD COLMAN, ANN HARDING

SELECT: Ma utoljára! 7¼ és 9¼ órakor!

Angyal és ördög
Carole Lombard Randolph Scott

Jön: MARLENE DIETRICH világszláger
Az énekek éneke!reprizhelyárrakkal

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását olcsó árban vállalja: „CERAMICA” kályhas cég,

Bdul Regina Maria 9., Neuman-ház, I. emelet. 2720

SZOVJETOROSZORSZÁG „demokratizálódik”

A rettegett GPU az ujonnan létesített belügyi népbiztosságnak van alávetve — Halálos ítéletet már nem hozhat, de öt évre még bárkit Szibériába deportálhat — A szovjetkormány a német események ellennyomásaként adta ki az új rendeletet

„A szovjetkormány rendeletet adott ki, melynek értelmében felállítja a belügyi népbiztosságot s annak hatáskörébe osztja az OGPU. intézményt.”

Ezt jelezték minap az újságok. Van-e ma újságolvasó, aki nem tudná, hogy mit jelent ez a három betű: GPU. Szovjetország politikai titkos rendőrsége. Helyesebben OGPU, mert orosz elnevezése ez: Objedinenove Gosudarstvenoe Politiceskoje Upravlenie.

Aki Oroszországban a proletárdiktatura alatt élt, az eme név hallatára még ma is háborzongató érzéssel gondol vissza az ott látottakra.

A CSEKA

1917-ben még nem volt megalapozva a szovjetdiktatura s az ellenforradalom mindenütt hol sikeres, hol meg sikertelen akcióba lépett. Testvér testvér ellen, fiu apa ellen harcolt. Terror mindenütt! Itt vörös, ott fehér terror! Egyszóval vér folyt a hatalmas orosz birodalom minden városában és falujában. A szovjetkormány akkor még Pétervárott székelt. Egy népbiztosi ülésen nagyon pesszimistikus volt a hangulat. Mindenfelől rossz hírek érkeztek. Lenin akkor az asztalra csapott, szúrós tekintetével körülnézett s azt mondta:

— Nem találunk embert, aki vaskézzel véget vehetne az ellenforradalomnak?

S felállt egy sovány, véznaarcu emberke, villogó szemekkel az elnöki asztal elé lépett s mondá:

— Lenin elvtárs! Adj nekem felhatalmazást arra, hogy csapatot szervezhessek az ellenforradalmárok kiirtására. Én végzek velük!

Dzerzsinsky volt! Korlátlan teljhatalmat kapott s megszervezte a Crejvickáját, a csekát, amely minden bírói ítélet nélkül ítélkezett s az ítéleteket a legbarbárabb módon végre is hajtotta. Mert aki a csekisták kezébe került, az halálra volt.

Rémmesének hangzik, pedig szinigazság! 1921. végén, Denikin tábornok ellenforradalmi hadseregének végleges veresége után Lenin a központi szovjettanács ülésén (különben ez volt az utolsó nyilvános szereplése) kijelentette:

— Mi békét akarunk s békességben hagyunk mindenkit, de aki ellenünk lép föl, az ellen terrorral, terrorral s csakis terrorral fogunk mi föllépni!

GPU — OGPU

1922-ben még fegyelmezettebb szervezet létesítettek s a csekát elnevezték GPU-nak, majd 1923-ban rendeletileg kiterjesztették hatáskörét az egész birodalom területére s így lett az OGPU. Dzerzsinsky helyét átvette Mensinszki. A szovjet politikai titkosrendőrsége egy rendszeresített intézmény volt a szovjeturalom védelmére. Hogy a szovjeturalom megmaradhatott, azt ennek az intézménynek köszönheti. A burzsujok, kulikok és szocialisták százazreit végezte ki, a külföldi menekült ellenforradalmárok visszamaradt családtagjait kiirtotta. Spiclik segítségével börtönbe juttatta a külföldi mérnököket és tudó-

sokat, akik Oroszország industrializálását lehetővé tették s megvalósították. Szabotálassal, ellenforradalomra való felbújtással vádolták meg őket. De a saját táborukban, a kommunista pártban is rendeztek számtalanszor „tisztogatási munkát”. A GPU volt Szovjetország teljhatalmu kormányzószerve egészen ez év július 3-áig, amikor a kormány kiadta a rendeletet, hogy ezentul a GPU a belügyi népbiztosságnak lesz alávetve s bírói hatásköre megszűnik. Ez utóbbi intézkedés a legfontosabb. De azért nem szabad álmokban ringatózni.

A GPU nem szűnt meg, nem is likvidálták.

A GPU továbbra is megmarad egységes intézményként, sőt még az a hatalma is megvan, hogy adminisztratív uton öt évig terjedhető börtönbüntetéssel vagy Szibériába való deportálással büntetheti a politikai bűncselekmények miatt letartóztatottakat. Öt év is na-

A város építészeti bizottsága benyújtotta lemondását

A mérnöki hivatal nem vette figyelembe a bizottság rendelkezését

Feltűnést keltő határozatot hozott ma délelőtt tartott ülésén a város építészeti bizottsága. Mint annak idején már jelentettük, a bizottság nemrégiben elhatározta, hogy a képzett és adófizető iparosok érdekében a legszigorubb rendszabályokat fogantatja és ilymódon akadályozza meg, hogy a házak tuhnyomó többségét az ugynevezett fedező-mesterek segítségével, kontárok építsék. Ennek a szigorított ellenőrzésnek tudható be, hogy e hó 23-ikán az építészeti bizottság azt a javaslatot tette, hogy a Strada Dumbrava Rosie 23. szám alatt lévő ház építésének folytatását tiltsa meg a város vezetősége, mert az építkezést ezen a helyen nem jogosított építész végzi.

Az építészeti bizottság mai ülésén foglalkozott ennek a háznak ügyével és megállapította, hogy a bizottság javaslata ellenére, a mérnöki hivatal azt az utasítást kapta, hogy adjon engedélyt az építési munkálatok további folytatására. A bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy ilyen körülmények között nem tudja megvédeni sem az adófizető iparosság érdekeit, sem pedig az építészeti szabályrendelet intézkedéseit, egyben pedig megállapította az is, hogy ennek következtében nem fejthet ki olyan működést, amely a város polgárságának szempontjából hasznos lenne és ezért

— ennek konzekvenciáit levonva — benyújtja a város vezetőségének lemondását.

A fentiekén kívül a lemondást azzal is indokolják, hogy a bizottság számára az említett körülmények között lehetetlenné vált, hogy végre rendet teremtsen az építések körül tapasztalható visszaélésekben.

ERIKA cipőüzlet

helyiségét áthelyezte Piafa Avram Iancu
Bársony harisnyááruház mellé. 8034
Allandó nagy raktár olcsó cipőkben.

gyon hosszú idő egy ember életében s Oroszországban a GPU még ma is minden ott élő ember életének öt éve felett rendelkezik. Mindenesetre el kell ismerni azt is, hogy már ez is haladás, mert öt év mégis kevesebb, mint az életfogytiglanság vagy a halál.

Az új rendelkezés ugyan némi haladást jelent, de nem lehet letagadni azt aényt sem, hogy ezen intézkedést éppen most hozták meg, amikor Németországban az ismert események lejátszódtak.

Ebben van némi demonstrálás a világ előtt: ime, a szovjet normalizálódik.

míg Németországban bírói ítélet nélkül halomszámra lövik az embereket.

Franciászági forrás szerint a szovjeturalomnak eddig közvetve vagy közvetlenül a következő halott áldozatai vannak: 28 érsek és püspök, 6775 lelkész, 6575 tanító, 8800 orvos, 54.850 tiszt, 260.000 katona, 198.000 rendőr és csendőr, 12.850 hivatalnok, 355.520 szellemi munkás, 11.133 fizikai munkás és paraszt. 1918-ban ezenkívül 10 ezer paraszt esett az éhínség áldozatául.

Erről a határozatról a bizottság ülésén jegyzőkönyvet vettek fel és azt Z a b b István bizottsági elnökkel az élén, az összes tagok aláírták: D ö m ö t ö r László, N a c h t n é b e l Ödön, R a f i o r i u Silvester Weil József, S z á n t a y Lajos és M a r i a n János. A jegyzőkönyv holnap kerül a város vezetősége elé és ekkor döntenek el azt, hogy elfogadják az építészeti bizottság lemondását, vagy pedig nem.

Ötven százalékos vasuti kedvezmény

az Arad—brádi vonalon

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, amelyben a C. F. R. vezérigazgatósága ötven százalékos kedvezményt ad 1934 aug. 15-ig úgy a személy-, mint a csomag- és áruforgalomban a következő vonalakra: Arad—Brad, Vascau—Oradea, Huedin—Calatele, Abud—Campia Turdei, Zlatna—Alba-Iulia, Dobresti—Sambasag—Rogozesti, Ceremic—Ineu.

Franciaország legnagyobb szélhámosa,

STAVISKY sofförjének vallomása.

A szenzációs riportsorozat, amely föltárja a Stavisky-ügy titkait, **július hó 22-től** folytatólagosan közli az

UJSÁG.

MONEASA-FÜRDŐ

teljesen ujonnan renoválva,

2853-54

megnyilt július 1-én.

Füüdörvos a telepen. :: Elsőrendű étterem. :: Meleg ásványfüüdő naponta. :: Csukott uszoda és strand. :: Szobák és ellátás nagyon olcsó árakon. :: Füüdőigazgatóság

SPORT

Rekordeső a targumuresi uszóversenyen

Targumuresről jelentik: A CS Targumures rendezésében szombat-vasárnap nagyszabású uszóverseny került lebonyolításra, amelyen számos országos rekord dőlt meg. A verseny eredményei a következők: 200 méteres gyorsuszás: 1. Ziegler (U) 2 p. 34 mp. országos rekord. — 200 méteres melluszás: 1. Aranyosi (U) 3 p. 09.6 mp., országos rekord. (2. Gherman Dante 3 p. 10.3 mp.). — 3-szor 100 méteres vegyes staféta: 1. CS Targul-Mures 4 p. 05 mp. — 3-szor 100 méteres női vegyes staféta: 1. ILSA 5 p. 01 mp. — 50 méteres női junior gyorsuszás: 1. Sallay (Ilsa) 38.4 mp. — 4-szer 100 méteres gyorsstaféta: 1. CS Targumures 4 p. 52.3 mp., országos rekord. — 200 méteres női melluszás: 1. Daróczy (CS Targumures) 3 p. 38.8 mp. — 100 méteres női jun. hátuszás: 1. Schmiedt (Ilsa) 1 p. 39.2 mp., országos rekord. — 50 méteres gyorsuszás: 1. Püllök (Ilsa) 29 mp., országos rekord. — 200 méteres junior női gyorsuszás: 1. Nagy (CS Targumures) 3 p. 30 mp. — 100 méteres gyorsuszás: 1. Barta (CS Targumures) 1 p. 09.6 mp. — 100 méteres női gyorsuszás: 1. Izsák (CS Targumures) 1 p. 24 mp., országos rekord. — 100 méteres hátuszás: 1. Aranyosi (U) 1 p. 24.3 mp. — Vízipóló: 1. CS Targumures, 2. ILSA, 3. Universitatea.

Hakoah — AMEFA kombinált játszik a bécsi Hakoahnal

A csütörtökön lebonyolításra kerülő nagy nemzetközi meccsre a rendező aradi Hakoah erősen készülődik és komoly játékerőt képviselő csapatot fog a nagyszerű bécsi csapattal szembeállítani. Az aradi együttes az AMEFA és a Hakoah játékosaiából lesz összeállítva és így a csütörtöki nemzetközi mérkőzés valóban élvezetes sportot fog nyújtani.

A Victoria a Patria villámtornájának győztese

Az Intelegerea sporttelepén bonyolította le a másodosztályú Patria villámtornáját, amelyen a rendező egyleten kívül az Intelegerea kombináltja, a Titanus és Victoria vettek részt. A selejtezők során az Intelegerea 1:0 (0:0) arányban győzte a Titanust, a Victoria pedig 1:1 (1:0) arányban játszott a Patriával és így került tovább sorsolással. A vesztesek közül a Patria 1:0 (0:0)-ra nyert a Titanus ellen, a Victoria—Intelegerea meccs pedig gólnélküli döntetlent hozott, amely után a sorsolás ismét a Victoriának kedvezett.

O SGA vegyes—Auer, Lido komb. 7:2 (4:1). Bíró: Adamovici. A pincérnek tulerős volt a SGA vegyes csapata, mely nagy fölényben játszott.

O Győzött a Lyra SC Pecicán. Az ujonnan alakult Lyra SC vasárnap Pecicán vendégszerepelt és 3:2 (1:2) arányban legyőzte a CAR csapatát. A mérkőzést Sasu bíró vezette.

O Egyéb aradi eredmények. CAA—Intelegerea 1:1 (1:0). Barátságos mérkőzés, amelynek góljait Simon, illetve Merkli lötték. Bíró: Probst. — Hakoah II.—CAA II. 3:3 (1:0). — CAA ifjúsági—Intelegerea ifjúsági 4:0 (2:0) — AMEFA komb.—Juventus 5:2 (3:2).

O Vidéki eredmények. Timisoara: RGMT—Hajduk 8:2 (6:1). — Oradea: CAO—Crisana 2:1 (0:1). — Jimbolia: Hertha—CSM Resita 3:1 (2:0). Kadima—Bohn SC 3:0 (1:0). — Targumures: Universitatea—Mures 4:3 (3:2). — Simeria: Ilsa—CFR—Simeria 3:2 (2:0). — Sighet: Haggibor—Samson 1:1 (0:0).

O Magyar vízipólóeredmények. UTE—MAC 6:1(2:1). III. Ker. TVE—MTK 2:1 (0:1). A bajnokságban döntő meccsek, amelyek után: Bajnok: UTE, 2. III. Ker. TVE, 3. MTK, 4. MAC.

„Kedvesem,
készen vagyunk
az indulásra!”

— „Akkor várj egy pillanatig. Csak autóba ülök és elsietek a sorsjegyelárusítóhoz, hogy megújítsam sorsjegyünket”.

A IV. osztály tervszerű nyereményein kívül az urnában még négy, egyenként egy milliós vándor-nyeremény is van.

Huzás augusztus 1-én és 2-án

A Román

Állami Osztálysorsjáték

már csak percek választják el a milliós nyereménytől!
Siessen és vásároljon sorsjegyet vagy újítsa meg ha már van a
BANCA ILIESCU S. A.-nál CLUJ. Telefon: 11-54.
Aradi fiók: Str. BRATIANU 3.

418

Szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyek

Vegye a sorsjegyét WAGONS-LITS // COOK-nál, a Minorita-palotában
Bizalom! Diszkrételő!

Nagy ünnepségek keretében bonyolították le az országos atletikai bajnokságokat

Havaletz Péter érte el a verseny legjobb eredményét a diszkoszvetésben

Brasovból jelentik: Szombaton és vasárnap bonyolították le az országos atletikai bajnokságokat, amelyeknek másodnapján Őfelsége II. Károly király is megjelent és végignézte a küzdelmeket. A versenyt az ujonnan épült stadionban bonyolították le, amely még nem bizonyult alkalmasnak ilyen nagy verseny lebonyolítására. Népes mezőnyök startoltak a versenyen, de az eredmények a friss pályán közepesek, sőt annál is gyengébbek. A verseny legjobb eredményét az aradi Havaletz produkálta, aki jó eredménnyel nyerte a diszkoszvetést és a legjobb eredmény díját, a brasovi Climaterica serlegét. A verseny eredményei a következők:

100 méter: 1. Kovács CAC 11.2 mp, 200

méter: 1. Kovács CAC 24 mp. 400 méter: 1. Jordache Graniceri 54.2 mp. 800 méter: 1. Lapusan Viforul Dacia 2 p. 09.8 mp. 1500 méter: 1. Manea Stadiul Roman 17 p. 110 méteres gát: 1. Csegezi Olimpia Brasov 17.5 mp. 4x100 méteres staféta: 1. CAT 47.7 mp. Magasugrás: 1. Dr. Bíró CAC 166 cm. Távolgördés: 1. Ionescu Astra Brasov 661 cm. Rudogördés: 1. Dr. Bíró CAC 350 cm. Súlydobás: 1. Marian R. S. 1217 cm. (Havaletz 3-ik 1172 cm.-el.) Diszkoszvetés: 1. Havaletz 4479 cm. Gerelyvetés: 1. Soós KSE 5560 cm. Kétkezes gerelyvetésben Soós új országos rekordot állított fel: eredménye 8711 cm. Kalapácsvetés: 1. Catona Vulturii-Textila 3350 cm. Maratonfutás: 1. Gál IAR Brasov, 3 óra 08 p. 40 mp,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Nehézségekbe ütközik a pénzintézetek fuziója

Intervencióra készülnek a bankok a törvény végrehajtás utasításának kiadása előtt — Ezerszáz pénzintézetből csak százat hagynak meg

Az Aradi Közlöny már többször foglalkozott a banktörvénynek a pénzintézetek működésére gyakorolt hatásával. A törvény alapján megalakult legfelsőbb banktanács ugyanis a hitelélet feltámasztása érdekében sürgősen végre akarja hajtani a bank-fuziókat és a banktömörítéseket, mert szerinte az ország jelenlegi gazdasági helyzetében nincs szükség ezerszáz pénzintézetre, amelyeknek legnagyobb része az 1931-ben életbelépett konverzió miatt elvesztette aktivitását. Bucurestiben az a vélemény alakult ki, hogy a jelenlegi ezerszáz pénzintézet helyett száz jól megállapozott bank, illetve fakarékpenztár bonyolítale a hitelforgalmat. Természetesen most a vevető kis vidéki pénzintézetek megszűnése várható elsősorban, a megmaradó jól fundált, aktív bankok pedig nagyobb pénzintézetekké olvadnának össze és így folytatnák tevékenységüket. A legfelsőbb banktanács azt kívánja, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja.

volt az akadály, hogy a bankok vezetői a saját kihelyezéseiket száz százalékosan jónak vagy jobbnak tartották, mint a másik intézet kümmlevőségét, továbbá a legfőbb banktanács a másik intézettől várja a személyi áldozatokat.

A pénzintézeteknek tudvalevőleg augusztus 15-ig pontos helyzetjelentést kell készíteni önmagukról a Nemzeti Bank számára, amely ellenőrzi az adatokat és amennyiben október 7-ig a bankok nem állapodnak meg hitelezőikkel, úgy a Nemzeti Bank a legfőbb banktanáccsal együtt fogja kiválasztani azokat a pénzintézeteket, amelyeket szilárdságuktól, megalapozottságuktól fogva legalkalmasabbnak tartja a további működésre, a többiek pedig sorsára hagyja. Értesüléseink szerint a legnagyobb pénzintézetek érdekképviselői intervenciánál akarnak a pénzügyminiszteriumban és a Nemzeti Banknál, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja, hogy a törvény végrehajtás utasítását kiadja.

Példátlanul nagy az idei gyümölcsstermés

Az ország keleti részében olyan sok gyümölcs termett, hogy lehetetlenség elfogyasztani — Tighinában 75 bani egy kiló alma nagyban, de a szállítás és csomagolás 2.50 lejbe kerül

A szokatlanul korán jött és hosszú ideig tartott forróság következtében most ország-szerte olyan óriási a gyümölcsstermés, amilyenre már évtizedek óta nem emlékeznek. Mint a basarabiai Chisinauból jelentik, különösen az alma- és körtetermés példátlanul nagy és ennek következtében az alma és körte ára esett.

Egy pud (17 kg.) alma vagy körte ára 10 lej, de a nagybani forgalomban egy kiló almat 75 baniért is adsák. Igaz ugyan, a csomagolás költsége 2.50 lej és emiatt az almatermés egy részét le se szedik a fáról, mert nem bírják eladni.

Tighina és környéke híres gyümölcsstermő vidék, ahonnan mindig igen sokat szállítottak

az ország más vidékeire és a külföldre. Az exportot most csaknem lehetlenné teszi a kontingens-rendszer, Franciaország és Csehszlovákia már hivatalosan közölték is, hogy csak cserealapon hajlandók tőlünk gyümölcsöt vásárolni. Csehországból valószínűleg gazdasági gépeket fogunk kapni gyümölcs ellenében. Iasiban és egész környékén, amely Románia egyik leghiresebb borvidéke, 1882 óta nem volt olyan prima termés, mint amilyen az idén várható. A Iaşimegyében levő Cotnari, amely a romániai Tokajnak neveznek, 1882-ben olyan kitűnő bor termett, hogy az a vidék világhírűvé vált s többek között még Franciaországban is fogyasztották a cotnari bort. Az idén ugyanolyan prima szőlő és bor terem ott, mint 52 évvel ezelőtt.

A devizák és valuták kivitelére nyolc nagy magánbank kapott engedélyezési jogot

A közönség érdekében ki kell bővíteni az autorizált pénzintézetek jegyzékét

Nagyfontosságú pénzügyminiszteri rendeletet kaptak a határokon és azok közelében lévő vámhivatalok, amelyeket a minisztérium arról értesít, hogy ezután nem kizárólag a Nemzeti Bank adhat engedélyt az országból a külföldre távozó utasoknak deviza, — vagy a 3000 lej értéket meghaladó valuta kivitelére, hanem a Banca Nationala felhatalmazása alapján az alábbi nyolc bucarestii pénzintézet és azoknak fiókjai is elvégezhetik ezt: Banca Romaneasca, Banca de Credit Roman, Banca de Comert Roman, Banca Italiana Romano, Banca Urbana, az Angol-Csehszlovák Hitelbank bucarestii intézete, Bank of Roumanie Limited és végül a Soc. Bancara.

A rendelet következtében az utasnak — ha a magával viendő devizát engedélyezték — a következőket mentse a vámvizsgálatnál felmutatni: 1.) Az A.) mintaszerinti és a Banca Nationala, illetve a fenti nyolc pénzintézet valamelyike által approbált devizakérvényt, 2.) az utlevélet, amelyben fel van tüntetve a kivihető devizák, amelyeknek kiszállítására a Banca Nationala, vagy a fenti intézetek adtak engedélyt és azt az utlevélbe bejegyezték.

Ugy az utazóközönség, mint a többi pénzintézetek méltánylandó érdekei kívánatosnak teszik, hogy az említett nyolc pénzintézet névsora kibővíljön, mert a köztudat szerint nemcsak ezek a bankok, hanem még más, nagy és szintén megbízható pénzintézetek is alkalmasak ennek a közérdekű funkciónak elvégzésére.

— A párisi pénzügyi egyezmény alapján az 1937. március végéig adtak hatalást a külföldi kötvények beváltására. Hivatalosan jelentik Bucurestiből, hogy a napokban Slavescu pénzügyminiszter által Párisban aláírt pénzügyi egyezmény többek között az alábbi kedvező feltételeket tartalmazza: Az 1913. évi „unificat” és az 1922. évi 4 százalékos, az 1925. évi 6 százalékos kölcsönkötvényeinek beváltására 1937. március 31-ig adtak engedélyt a külföldi hitelezők. A beváltás sorrendje a következő: az 1931. április 1-ig nem váltott szelvények negyed részét 1935. év március 31-ig bezárólag, 1936. március 31-ig a fennmaradó részből 35 százalékat és 1937. március 31-ig a hátralékos részletet és 2 százalékos késedelmi kamatot. A többi adósságok amortizációs részletei is ugyanilyen feltételek mellett fizetendők.

Csehszlovákia csaldótt a cseh korona hivatalos leértékelése miatt

Nagyon lecsökkent a cseh gyárak exportja

Mint Prágából jelentik, a hivatalos pénzügyi körök megdöbbentve állapítják meg, hogy az ez év februárban végrehajtott hivatalos csehszlovák leértékeléséhez fűzött gazdasági remények nem váltak be. A cseh kormány ugyanis azt hitte, hogy a cseh korona 20 százalékos revalorizálása után nem exportja nagymértékben fellendül, ez azonban árukövetkezett be. A csehszlovák gyárparosok szövetségének megállapítása szerint a gazdasági helyzet folyton rosszabbodik. Habár a készárúkivitelében 20 százalékkal nőtt, de mennyiségileg 20 százalékkal csökkent az év február óta. Viszont azoknak a nyersanyagoknak az ára, amelyeket a cseh gyárakban használnak, 20 százalékkal emelkedett, ami súlyosan nehezíti az ipart, mert az ottani gyáraknak igen sok külföldi nyersanyag van szükségük. A behozott külföldi nyersanyagok ára sokkal gyorsabban emelkedett, mint a Csehszlovákiából kivitt árúé. Mivel a cseh ipari export világgiazi viszonylatban elég csekély, a cseh korona leértékelése a kivitelre semmi kedvező hatással sincs. A textilárú exportja semmivel sem növekedett, viszont a textilgyárak nyersanyagának ára jelentősen emelkedett.

A nyers gyapjú importja 130 százalékkal nőtt, viszont az ebből készült iparcikk exportja csak 45 százalékkal emelkedett, a többi árut a különböző tiltó intézkedések miatt nem lehetett a külföldi piacokon elhelyezni és vagy Csehszlovákiában kellett eladni, vagy pedig most is a raktárakban fekszik. Speciálisan konfekciós árúkat kedvezőbb a helyzet, mert az Északamerikai Egyesült Államok nagy árumennyiségeket rendeltek Csehszlovákiában, de ezt megelőzően Németországban dolgoztatták. Az amerikai konfekciós cégek jobban megtalálják számításukat, ha Csehszlovákiában rendelnek, mert ott alacsonyabbak a munkabérek, mint Amerikában. Hivatalos közlés szerint a cseh gyárparosok régi európai piacokról lassankint kiszorul és ezért a tengerentúli államokban fog terjeszkedni, ha elbíra a versenyt az ottani gyárakkal.

— Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa vasárnap választmányi ülést tartott, amelyen több édeszéri kérdés vitatott meg. A napirenden előtt Engel Gyula elnök üdvözölte a választmány új tagjait, majd pedig Márkus Miksa felolvasta a pénztári jelentést. Engel Gyula ezután a Kereskedelmi Testületek Szövetségének vezetésében beállott változást ismertette. Kun Richárd, a Szövetség elnöke tudvalevőleg lemondott és az új elnök megválasztására öszszel kerül sor. Az elnök ezután ismertette azt a mozgalmat, amelyet a szindikátus a patenta fixa adórendszerrel kapcsolatban folytatott. Ennek a mozgalomnak az a célja, hogy a következő három évre szóló kivetésnél vagy az adóalapot csökkentésük vagy pedig a szorzószámot, illetve az adókulcsot kisebbíték. Szóba került az is, hogy a munkaügyi miniszternek új rendelkezése értelmében a kereskedőkneg is iparendelést kell váltani, ami 1100 lej költséggel jár. A kereskedelemügyi miniszter ezt a rendelkezést helytelenítette, visszavonására azonban eddig nem került sor. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara a szindikátus kérésére feliratot intézett a legfelsőbb jogügyi tanácsához azzal a kéréssel, hogy döntsön a rendelet ügyében. A kamara kifejtette, hogy a rendeletnek nincs jogalapja, mert a kereskedő nem új ipart, így tehát jogszerint nem kell iparendelést váltani, hanem elegendő, ha egyszerűen csak bejegyezteti cégét. A kereskedők küldöttségét megnézttettek Groza János dr. prefektushoz is, aki közbenjárásukra utasítást adott a főszolgabíráknak, hogy az iparendeléseket ne kérik a kereskedőktől mindaddig, amíg a legfelsőbb jogügyi tanács meghozza döntését. Megvitatták a tisztességtelen verseny kérdését is és Engel Gyula elnök kijelentette, hogy megtalálják a módját annak, hogy az ugynevezett „kereskedőalközlők” ellen eljárjanak. A megvitattott kérdésekhez Lapusca Todor alelnök, Juhász Gábor ügyvezető elnök, Márkus Miksa és Gerbner Lázár szolt hozzá, majd pedig a választmányi ülés véget ért.

Eforia Tekirghiol Hotel Belona.

Közvetlenül a strandon.
100 szoba folyó hideg meleg vízzel.
Lift — telefon.
Elsőrendű étterem. — Szórakozások.

Információ, árak, jelentkezés:

a Sándor (EUROPA) hiv. menetjegyirodában
Bulev. Bog. Maria 10, a megyei prefekturával
esemben. — CONSUM-tagok készpénzárón 6 havi
részletre vehetnek részt. 465

